

Bryssel 29.4.2020
COM(2020) 177 final

2020/0067 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

asetuksen (EU) 2017/352 muuttamisesta, jotta sataman hallintoelimet tai toimivaltaiset viranomaiset voivat tarjota joustovaraa satamainfrastruktuurimaksujen perinnässä covid-19-epidemian yhteydessä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Helmikuun 15. päivänä 2017 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2017/352¹, jäljempänä 'asetus (EU) 2017/352', vahvistetaan satamapalvelujen tarjoamisen puitteet ja satamien rahoituksen läpinäkyvyyttä koskevat yhteiset säännöt. Sen 13 artiklassa edellytetään, että jäsenvaltiot varmistavat satamainfrastruktuurimaksun perimisen.

Covid-19-epidemian puhkeamisella on vakavia vaikutuksia meriliikenteeseen ja liikenteenharjoittajien taloudelliseen kestävyys. Satamainfrastruktuurimaksujen maksamisen keskeyttäminen tai lykkääminen voi näin ollen auttaa alusliikenteen harjoittajia tällaisissa poikkeuksellisissa olosuhteissa.

Asetuksen (EU) 2017/352 13 artiklan 1 kohdassa edellytetään, että jäsenvaltiot varmistavat satamainfrastruktuurimaksun perimisen.

Satamainfrastruktuurimaksu määritellään asetuksen (EU) 2017/352 2 artiklan 9 alakohdassa. Sillä tarkoitetaan ”maksua, jonka kantaminen tuo sataman hallinnointielimelle tai toimivaltaiselle viranomaiselle suoraa tai välillistä hyötyä, infrastruktuurin, laitteiden ja palvelujen, kuten asianomaiseen satamaan johtavan vesiväylän, käytöstä sekä matkustajien ja lastin käsittelypalvelujen saatavuudesta, lukuun ottamatta kuitenkaan maanvuokria ja maksuja, joilla on vastaavat vaikutukset”.

Sataman hallinnointielin tai toimivaltainen viranomainen perii satamainfrastruktuurimaksuja sataman käyttäjiltä eli alusten omistajilta tai liikenteenharjoittajilta.

Asetuksen (EU) 2017/352 13 artiklan 4 kohdan mukaan satamainfrastruktuurimaksut voivat vaihdella muun muassa tiettyjen käyttäjäryhmien mukaan, mutta siinä ei anneta sataman hallinnointielimelle tai toimivaltaiselle viranomaiselle mahdollisuutta luopua satamainfrastruktuurimaksuista, keskeyttää niiden perimistä, alentaa niitä tai pidentää niiden maksuaikaa kaikkien sataman käyttäjien osalta.

Uuden siirtymäsäännöksen mukaan jäsenvaltiot voivat antaa sataman hallinnointielimille tai toimivaltaisille viranomaisille mahdollisuuden päättää, haluavatko ne

- luopua satamainfrastruktuurimaksuista (eli olla vaatimatta maksua lainkaan); vai
- keskeyttää maksujen perimisen (maksun jäädyttäminen tai keskeyttäminen tietyksi ajaksi); vai
- alentaa maksuja; vai
- siirtää maksujen maksamista (vaatia maksua myöhemmin).

Koska on epävarmaa, kuinka kauan covid-19-epidemia vaikuttaa meriliikenteeseen, ja jotta alalle jäisi riittävästi joustovaraa, uutta siirtymäsäännöstä sovelletaan satamainfrastruktuurimaksuihin, jotka peritään 1 päivän maaliskuuta 2020 ja 31 päivän joulukuuta 2020 väliseltä ajalta.

Asetuksen (EU) 2017/352 13 artiklan 5 kohdassa säädetään seuraavaa: ”Sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/352, annettu 15 päivänä helmikuuta 2017, satamapalvelujen tarjoamisen puitteista ja satamien rahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista yhteisistä säännöistä (EUVL L 57, 3.3.2017, s. 1).

satamainfrastruktuurin käyttäjille ilmoitetaan mahdollisista satamainfrastruktuurimaksujen luonteen tai tason muutoksista vähintään kahta kuukautta ennen muutosten voimaantulopäivää.”

Vaatimuksesta, jonka mukaan ilmoitus olisi tehtävä vähintään kaksi kuukautta etukäteen, olisi luovuttava nykyisen koronaviruskriisin kaltaisissa poikkeuksellisissa olosuhteissa. Siksi ehdotetulla muutoksella annetaan sataman hallinnointielimille tai toimivaltaisille viranomaisille poikkeuksellisissa olosuhteissa mahdollisuus poiketa ilmoittamisesta vähintään kaksi kuukautta etukäteen ja käyttää lyhyempää varoitusaikaa, jonka pituuden määrittelee sataman hallinnointielin tai toimivaltainen viranomaislainen.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Asetuksessa (EU) 2017/352 ei säädetä satamien mahdollisuudesta luopua satamainfrastruktuurimaksuista, keskeyttää niiden periminen, alentaa niitä tai pidentää niiden maksuaikaa poikkeuksellisissa olosuhteissa, kuten covid-19-epidemian seurausten vuoksi. Sen vuoksi asetusta olisi muutettava, jotta voidaan lieventää nykyisen kriisin vaikutuksia ja taata oikeusvarmuus jäsenvaltioille, niiden toimivaltaisille viranomaisille ja yksityishenkilöille.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Meriliikenteen tehokas toiminta riippuu alusliikenteen harjoittajien taloudellisesta suorituskyvystä. Nykyisen covid-19-epidemian alusliikenteen harjoittajille aiheuttamat kielteiset taloudelliset seuraukset vaikuttavat niiden taloudelliseen vakauteen ja haittaavat vakavasti liikennejärjestelmää ja koko taloutta. Tämän ongelman ratkaisemista voi auttaa asetuksen (EU) 2017/352 muuttaminen siten, että sataman hallinnointielimille tai toimivaltaisille viranomaisille annetaan mahdollisuus luopua satamainfrastruktuurimaksuista, keskeyttää niiden periminen, alentaa niitä tai pidentää niiden maksuaikaa. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toteutetut toimenpiteet ovat valtioneuvoston päätösten mukaisia.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Aloite perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 100 artiklan 2 kohtaan. Kyseinen säännös mahdollistaa kaikkien meriliikennettä koskevien asianmukaisten säännösten antamisen, ja se oli perustana jo asetuksen (EU) 2017/352 antamiselle.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Ehdotuksen tavoitteita ei voida saavuttaa riittäväällä tavalla pelkästään jäsenvaltioiden toimin seuraavista syistä: Asetuksessa (EU) 2017/352 ei sallita sitä, että jäsenvaltiot antaisivat satamille mahdollisuuden luopua satamainfrastruktuurimaksuista, keskeyttää niiden periminen, alentaa niitä tai pidentää niiden maksuaikaa nyt käsiteltävän kaltaisista syistä. Tämä tavoite voidaan saavuttaa ainoastaan siten, että asetusta muutetaan.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on ajallisesti rajoitettu eikä siinä ylitetä sitä, mikä on tarpeen asetetun tavoitteen saavuttamiseksi eli nykyisen covid-19-epidemian vaikutusten lieventämiseksi asetuksen (EU) 2017/352 tarkoituksia varten. Ehdotettu toimenpide on näin ollen oikeasuhteinen.

- **Toimintatavan valinta**

Koska säädöksellä muutetaan asetusta (EU) 2017/352, asianmukainen oikeudellinen väline on asetetus.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Kyseessä on kiireellinen toimenpide, jonka syynä on äkillinen ja ennalta-arvaamaton covid-19-epidemia. Sen vuoksi toimenpiteellä ei ole merkitystä sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevan ohjelman kannalta eikä jälkiarviointeja ole tehty.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Asian kiireellisyyden vuoksi virallista sidosryhmien kuulemista ei ole toteutettu. Eräiden jäsenvaltioiden viranomaiset ja satamat ovat jo ilmoittaneet suunniteltujen toimenpiteiden kaltaisista toimenpiteistä.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Kuten edellä on selostettu, asiantuntijatietoa ei ole voitu kerätä normaalilla tavalla tilanteen kiireellisyyden vuoksi.

- **Vaikutustenarviointi**

Asian kiireellisyyden vuoksi vaikutustenarviointia ei ole voitu tehdä.

- **Perusoikeudet**

Ei sovelleta.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ei sovelleta.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Toimenpiteeseen ei sisälly erityisiä seuranta- tai raportointijärjestelyjä. Jäsenvaltioita pyydetään kuitenkin raportoimaan toimenpiteiden käytöstä, jotta asetuksen toimintaa ja vaikutuksia koskeva kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle voidaan laatia 24. maaliskuuta 2023 mennessä, kuten asetuksen (EU) 2017/352 20 artiklassa edellytetään.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Asetuksen (EU) 2017/352 21 artiklaan lisätään uusi 3 kohta. Uudessa säännöksessä säädetään jäsenvaltioiden mahdollisuudesta sallia, jollei 13 artiklan 1 kohdan säännöksistä muuta johdu, että sataman hallinnointielimet tai toimivaltaiset viranomaiset voivat luopua satamainfrastruktuurimaksuista, keskeyttää niiden periminen, alentaa niitä tai pidentää niiden maksuaikaa 1. maaliskuuta 2020 ja 31. joulukuuta 2020 väliseltä ajalta perittävien maksujen osalta. Satamainfrastruktuurimaksusta luopuminen, sen perimisen keskeyttäminen, sen alentaminen tai sen maksuajan pidentäminen on myönnettävä avoimella, objektiivisella ja syrjimättömällä tavalla kaikille sataman käyttäjille, joilta satamainfrastruktuurimaksuja

peritään. Uudessa säännöksessä annetaan myös sataman hallinnointielimille tai toimivaltaisille viranomaisille mahdollisuus poiketa asetuksen (EU) 2017/352 13 artiklan 5 kohdassa säädetyistä vähintään kahden kuukauden varoitusaikajasta.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

asetuksen (EU) 2017/352 muuttamisesta, jotta sataman hallintoelimet tai toimivaltaiset viranomaiset voivat tarjota joustovaraa satamainfrastruktuurimaksujen perinnässä covid-19-epidemian yhteydessä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 100 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²,ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon³,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Covid-19-epidemiolla on vakavia vaikutuksia meriliikenteeseen. Meriliikenteeseen ja satamainfrastruktuuriin on kohdistunut laaja-alaisia vakavia vaikutuksia 1 päivästä maaliskuuta 2020 alkaen, ja ne jatkuvat todennäköisesti koko vuoden 2020 ajan. Satamainfrastruktuurimaksuista luopuminen, niiden perimisen keskeyttäminen, niiden alentaminen tai niiden maksuajan pidentäminen voisi näin ollen edistää alusliikenteen harjoittajien taloudellisen toiminnan jatkumista näissä poikkeuksellisissa olosuhteissa.
- (2) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/352⁴ 13 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että sataman hallinnointielin tai toimivaltainen viranomainen perii satamainfrastruktuurimaksut. Tästä maksujen perintävelvollisuudesta ei ole mahdollista poiketa edes poikkeuksellisissa olosuhteissa.
- (3) Covid-19-epidemian seurausten vuoksi on aiheellista sallia, että jäsenvaltiot antavat sataman hallinnointielimille tai toimivaltaisille viranomaisille mahdollisuuden luopua satamainfrastruktuurimaksuista, keskeyttää niiden perimisen, alentaa niitä tai pidentää niiden maksuaikaa 1 päivän maaliskuuta 2020 ja 31 päivän joulukuuta 2020 väliseltä ajalta perittävien maksujen osalta. Satamainfrastruktuurimaksuista luopuminen, niiden perimisen keskeyttäminen, niiden alentaminen tai niiden maksuajan pidentäminen olisi

² EUVL C , , s. .

³ EUVL C , , s. .

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/352, annettu 15 päivänä helmikuuta 2017, satamapalvelujen tarjoamisen puitteista ja satamien rahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista yhteisistä säännöistä (EUVL L 57, 3.3.2017, s. 1).

myönnettävä avoimella, objektiivisella ja syrjimättömällä tavalla kaikille sataman käyttäjille, joilta satamainfrastruktuurimaksuja peritään.

- (4) Asian kiireellisyyden vuoksi on myös aiheellista antaa sataman hallinnointielimille tai toimivaltaisille viranomaisille mahdollisuus poiketa asetuksen (EU) 2017/352 13 artiklan 5 kohdassa säädetystä velvoitteesta ilmoittaa satamainfrastruktuurin käyttäjille mahdollisista satamainfrastruktuurimaksujen luonteen tai tason muutoksista vähintään kahta kuukautta ennen muutosten voimaantulopäivää.
- (5) Koska tämän asetuksen tavoite edellyttää asetuksen (EU) 2017/352 muuttamista covid-19-epidemian aiheuttaman kiireellisen tilanteen vuoksi, unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.
- (6) Koska ehdotetut toimenpiteet ovat kiireellisiä covid-19-epidemian aiheuttamien poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi ja erityisesti koska toimenpiteet olisi hyväksyttävä nopeasti alusliikenteen harjoittajien taloudellisen toiminnan ylläpitämiseksi, on aiheellista säätää poikkeuksesta Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen liitettyssä kansallisten parlamenttien asemaa koskevassa pöytäkirjassa N:o 1 olevassa 4 artiklassa tarkoitettuun kahdeksan viikon ajanjaksoon.
- (7) Covid-19-epidemian ennalta-arvaamattoman ja äkillisen puhkeamisen sekä asiaa koskevien toimenpiteiden hyväksymisen edellyttämien asianmukaisten lainsäädäntömenettelyjen vuoksi tällaisia toimenpiteitä ei voitu toteuttaa ajoissa. Tästä syystä tämän asetuksen säännösten olisi katettava myös sen voimaantuloa edeltävältä ajalta perittävät maksut. Kun otetaan huomioon näiden säännösten luonne, tällainen lähestymistapa ei saisi johtaa asianomaisten henkilöiden perusteltujen odotusten loukkaamiseen.
- (8) Tämän asetuksen olisi tultava voimaan kiireellisesti seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Lisätään asetuksen (EU) 2017/352 21 artiklaan 3 kohta seuraavasti:

”3. Poiketen siitä, mitä 13 artiklan 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat sallia, että sataman hallinnointielin tai toimivaltainen viranomainen ei peri satamainfrastruktuurimaksua tai keskeyttää sen perimisen tai alentaa sitä tai pidentää sen maksuaikaa 1 päivän maaliskuuta 2020 ja 31 päivän joulukuuta 2020 väliseltä ajalta perittävien maksujen osalta. Satamainfrastruktuurimaksusta luopuminen, sen perimisen keskeyttäminen, sen alentaminen tai sen maksuajan pidentäminen on myönnettävä avoimella, objektiivisella ja syrjimättömällä tavalla kaikille sataman käyttäjille, joilta satamainfrastruktuurimaksuja peritään.

Sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että sataman käyttäjille ja niiden edustajille tai yhdistyksille ilmoitetaan asiasta. 13 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua kahden kuukauden määräaikaa ei sovelleta.”

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja